

Obrazložitev rebalansa proračuna za leto 2026

1215 - Informacijski pooblaščenec

Poslanstvo predlagatelja finančnega načrta

Informacijski pooblaščenec je samostojen in neodvisen državni organ s pristojnostmi na področju dveh z Ustavo Republike Slovenije zavarovanih temeljnih človekovih pravic, pravico dostopa do informacij javnega značaja in pravico do varstva osebnih podatkov, in sicer na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov ter Zakona o varstvu osebnih podatkov na področju obravnavanja kaznivih dejanj (ZVOPOKD).

Državni zbor Republike Slovenije je 30. 11. 2005 sprejel Zakon o Informacijskem pooblaščenču (ZInfP), s katerim je bil 31. 12. 2005 ustanovljen nov samostojen in neodvisen državni organ. Zakon je združil dva organa, in sicer Pooblaščenca za dostop do informacij javnega značaja, ki je imel že prej status neodvisnega organa, in Inšpektorat za varstvo osebnih podatkov, ki je deloval kot organ v sestavi Ministrstva za pravosodje. Ob uveljavitvi ZInfP je Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja nadaljeval delo kot Informacijski pooblaščenec, ki je prevzel inšpektorje in druge uslužbence Inšpektorata za varstvo osebnih podatkov, pripadajočo opremo in sredstva. Hkrati je prevzel tudi vse nedokončane zadeve, arhive in evidence, ki jih je vodil Inšpektorat za varstvo osebnih podatkov. S tem so se pristojnosti organa, ki je skrbel za nemoteno izvajanje dostopa do informacij javnega značaja, močno spremenile in se razširile še na pravno področje varstva osebnih podatkov. Informacijski pooblaščenec je tako postal tudi državni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov. Delo je začel 1. 1. 2006.

S takšno ureditvijo, ki je primerljiva z ureditvijo v razvitih evropskih državah, se je poenotila praksa dveh organov, še danes pa se povečuje zavedanje pravice do zasebnosti in pravice vedeti – ti sta zaradi te ureditve v še večjem sožitju. Informacijski pooblaščenec te pristojnosti opravlja naprej tudi na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov ter ZVOPOKD. Informacijski pooblaščenec aktivno sodeluje tudi kot član Evropskega odbora za varstvo podatkov.

Z ZInfP je bil ustanovljen Informacijski pooblaščenec kot nov državni organ, ki izvaja številne pristojnosti tako na področju dostopa do informacij javnega značaja kot tudi na področju varstva osebnih podatkov. Na področju delovanja v okviru EU pa so bili poleg reforme varstva osebnih podatkov izvedeni tudi pomembni premiki sprejema oz. priprave novih temeljnih evropskih aktov na področju digitalnega poslovanja in umetne inteligence, kot so uredba o evropskem upravljanju podatkov, akt o digitalnih storitvah, nov akt o umetni inteligenci, predpisi, povezani z digitalizacijo finančnega poslovanja, ter uredba o evropskem zdravstvenem podatkovnem prostoru. Na teh področjih je Informacijski pooblaščenec že dobil nekatere nove pristojnosti.

Poleg določb, ki skupaj s Splošno uredbo o varstvu podatkov in ZVOPOKD urejajo položaj in imenovanje informacijskega pooblaščenca, ZInfP vsebuje tudi določbe o nadzornikih za varstvo osebnih podatkov, o nekaterih posebnostih postopka pred Informacijskim pooblaščencom ter nekatere kazenske določbe.

Informacijski pooblaščenec je neodvisen državni organ. Njegova neodvisnost je zagotovljena na dva načina. Prvi je postopek imenovanja pooblaščenca kot funkcionarja, ki ga na predlog predsednika Republike Slovenije imenuje Državni zbor. Drugi način, ki omogoča predvsem finančno neodvisnost, pa je, da se sredstva za delo zagotovijo v proračunu Republike Slovenije tako, da o tem odloča Državni

zbor na predlog Informacijskega pooblaščenca.
Od 18. 7. 2024 Informacijski pooblaščenec vodi dr. Jelena Virant Burnik.

Delovanje predlagatelja finančnega načrta prispeva k doseganju ciljev naslednjih podprogramov, programov in politik

- 01 - POLITIČNI SISTEM
 - 0102 - Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic
 - 010205 - Dostop do informacij javnega značaja in varstvo osebnih podatkov

Proračunski uporabniki znotraj predlagatelja finančnega načrta

- 1215 - Informacijski pooblaščenec

Proračunski uporabniki ter njihovi neposredni učinki

1215 - Informacijski pooblaščenec

Oris proračunskega uporabnika

Informacijski pooblaščenec je samostojen in neodvisen državni organ s pristojnostmi na področju dveh z Ustavo Republike Slovenije zavarovanih temeljnih človekovih pravic, pravico dostopa do informacij javnega značaja in pravico do varstva osebnih podatkov. Državni zbor Republike Slovenije je 30. 11. 2005 sprejel Zakon o Informacijskem pooblaščenju (ZInfP), s katerim je bil 31. 12. 2005 ustanovljen nov samostojen in neodvisen državni organ. Zakon je združil dva organa, in sicer Pooblaščenca za dostop do informacij javnega značaja, ki je imel že prej status neodvisnega organa, in Inšpektorat za varstvo osebnih podatkov, ki je deloval kot organ v sestavi Ministrstva za pravosodje. Ob uveljavitvi ZInfP je Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja nadaljeval delo kot Informacijski pooblaščenec, ki je prevzel inšpektorje in druge uslužbence Inšpektorata za varstvo osebnih podatkov, pripadajočo opremo in sredstva. Hkrati je prevzel tudi vse nedokončane zadeve, arhive in evidence, ki jih je vodil Inšpektorat za varstvo osebnih podatkov. S tem so se pristojnosti organa, ki je skrbel za nemoteno izvajanje dostopa do informacij javnega značaja, močno spremenile in se razširile še na pravno področje varstva osebnih podatkov. Informacijski pooblaščenec je tako postal tudi državni nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov. Delo je začel 1. 1. 2006.

S takšno ureditvijo, ki je primerljiva z ureditvijo v razvitih evropskih državah, se je poenotila praksa dveh organov, še danes pa se povečuje zavedanje pravice do zasebnosti in pravice vedeti – ti sta zaradi te ureditve v še večjem sožitju. ZInfP je v slovenski pravni red prinesel pomembne novosti. S tem zakonom je bil namreč ustanovljen nov državni organ, Informacijski pooblaščenec, ki izvaja številne pristojnosti tako na področju dostopa do informacij javnega značaja kot tudi na področju varstva osebnih podatkov. Poleg določb, ki urejajo položaj in imenovanje informacijskega pooblaščenca, ZInfP vsebuje tudi določbe o nadzornikih za varstvo osebnih podatkov, o nekaterih posebnostih postopka pred Informacijskim pooblaščencom ter nekatere kazenske določbe.

Informacijski pooblaščenec je neodvisen državni organ. Njegova neodvisnost je zagotovljena na dva načina. Prvi je postopek imenovanja pooblaščenca kot funkcionarja, ki ga na predlog predsednika Republike Slovenije imenuje Državni zbor. Drugi način, ki omogoča predvsem finančno neodvisnost, pa je, da se sredstva za delo zagotovijo v proračunu Republike Slovenije tako, da o tem odloča Državni zbor na predlog Informacijskega pooblaščenca. Od 18. 7. 2024 Informacijskega pooblaščenca vodi dr. Jelena Virant Burnik.

01 - POLITIČNI SISTEM

0102 - Varstvo ustavnosti, nadzor pravne države in človekovih pravic

010205 - Dostop do informacij javnega značaja in varstvo osebnih podatkov

Opis podprograma

Pravica dostopa do informacij javnega značaja je zagotovljena že z Ustavo Republike Slovenije. Ta v drugem odstavku 39. člena določa, da ima vsakdo pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. Čeprav je pravica dostopa do informacij javnega značaja ena od temeljnih človekovih pravic in kot taka tudi zaščiten na ustavni ravni, se je začela uveljavljati šele 11 let po sprejetju Ustave RS, in sicer s sprejetjem Zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Dotlej so se posamezne določbe o javnosti informacij pojavljale le v nekaterih zakonih; celostno jih je uredil šele ZDIJZ, ki je začel veljati leta 2003. ZDIJZ je bil od sprejema dalje večkrat noveliran, nazadnje je bila leta 2022 sprejeta novela ZDIJZ-G, ki je v slovenski pravni red z zamudo prenesla Direktivo (EU) 2019/1024.

Koncept varstva osebnih podatkov v Republiki Sloveniji temelji na določbi 38. člena Ustave RS, po kateri je varstvo osebnih podatkov ena izmed zagotovljenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Omenjena določba zagotavlja varstvo osebnih podatkov, prepoveduje uporabo osebnih podatkov v nasprotju z namenom njihovega zbiranja, vsakomur zagotavlja pravico do seznanitve z zbranimi osebnimi podatki, ki se nanašajo nanj, ter pravico do sodnega varstva ob njihovi zlorabi. Za normativno urejanje varstva osebnih podatkov je pomemben predvsem drugi odstavek 38. člena Ustave RS, ki določa, da zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov določa zakon (splošen, sistemski zakon in področni zakoni).

Ureditev varstva osebnih podatkov v sistemskem zakonu je potrebna zaradi enotne določitve načel, pravil in obveznosti ter zaradi zapolnitve pravnih praznin, ki bi lahko nastale v področnih zakonih. Ključni sistemski zakon glede varstva osebnih podatkov je bil do 25. 5. 2018 Zakon o varstvu osebnih podatkov. V okviru reforme varstva osebnih podatkov na ravni EU pa sta bila 4. 5. 2016 v Uradnem listu EU objavljena ključna gradnika novega zakonodajnega svežnja EU o varstvu osebnih podatkov, in sicer:

- Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 4. 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) in

- Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 4. 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (Direktiva 2016/680).

Splošna uredba o varstvu podatkov (Splošna uredba; angl. General Data Protection Regulation – GDPR) je začela veljati 25. 5. 2016, uporablja pa se neposredno od 25. 5. 2018. Direktiva (EU) 2016/680 je bila v nacionalno zakonodajo prenesena z Zakonom o varstvu osebnih podatkov na področju obravnavanja kaznivih dejanj (ZVOPOKD), ki je začel veljati 31. 12. 2020.

Splošna uredba zajema tudi ustanovitev Evropskega odbora za varstvo podatkov (EOVP, angl. European Data Protection Board – EDPB). V odboru sodelujejo predstavniki vseh 27 neodvisnih nadzornih organov EU in EGS (Islandija, Norveška in Lihtenštajn), Evropske komisije in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov; odbor nadomešča Delovno skupino za varstvo podatkov iz člena 29 (Article 29 Working Party). Splošna uredba je terjala sprejem novega Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2), s katerim se v Republiki Sloveniji zagotavlja izvajanje te uredbe. Novi Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) je bil sprejet šele 15. 12. 2022, uporabljati pa se je začel 26. 1. 2023.

Dne 23. oktobra 2025 je bil v Državnem zboru sprejet Zakon o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci (Ur. l. RS, št. 85/25, v nadaljevanju ZIUDHPUI), ki je začel veljati 21. 11. 2025. Zakon v 6. členu kot enega izmed organov, ki izvajajo naloge organov za nadzor trga po Uredbi 2024/1689/EU določa Informacijskega pooblaščenca. Navedeno predstavlja najobsežnejši prevzem novih pristojnosti od začetka delovanja Informacijskega pooblaščenca kot neodvisnega državnega organa, pristojnega za področje nadzora nad varstvom osebnih podatkov in obravnavo pritožb s področja dostopa do informacij javnega značaja. V skladu z Aktom o umetni inteligenci in ZIUDHPUI je pristojen tudi za nadzor nad prepovedanimi praksami in visoko tveganimi sistemi UI na področju biometrije, šolstva, preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, meja, migracij in azila ter pravosodja ter demokratičnih procesov.

Ukrepi

1215-25-0001 - Opravljanje dejavnosti IP 2026-2030

Opis ukrepa

Opravljanje osnovne dejavnosti Informacijskega pooblaščenca. Sredstva namenjena za plače in materialne stroške.

Izhodišča in kazalniki na katerih temeljijo izračuni in ocene pravic porabe

Zagotavljanje pogojev za nemoteno izvajanje zakonsko določenih nalog Informacijskega pooblaščenca. Sredstva so namenjena zagotavljanju plač zaposlenih ter kritju materialnih stroškov, potrebnih za redno delovanje organa. Zagotovljena sredstva za kadrovske in materialne pogoje za učinkovito, pravočasno in kakovostno izvajanje nalog Informacijskega pooblaščenca.

Pravne podlage

Oznaka	Naziv
ZDIJZ	Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ)
ZDR	Zakon o delovnih razmerjih (ZDR)
ZEKom	Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom)
ZInfP	Zakon o Informacijskem pooblaščenca (ZInfP)
ZJU	Zakon o javnih uslužbencih (ZJU)
ZMed	Zakon o medijih (ZMed)
ZMed-UPB1	Zakon o medijih (uradno prečiščeno besedilo) (ZMed-UPB1)
ZP-1-UPB1	Zakon o prekrških (uradno prečiščeno besedilo) (ZP-1-UPB1)
ZPacP	Zakon o pacientovih pravicah (ZPacP)
ZPotK-1	Zakon o potrošniških kreditih (ZPotK-1)
ZTP	Zakon o tajnih podatkih (ZTP)
ZVOP-1	Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1)

Neposredni učinki

C4168 - Ustrezno usposobljen kader in ustrezni pogoji dela za vodenje inšpekcijskih postopkov

Lastnik cilja: PU - 1215 (Informacijski pooblaščenec)

Prispeva k rezultatu: C4160 - Ažurni in učinkovito vodeni postopki na področju varstva OP

Učinkovito izvajanje inšpekcijskih in po potrebi prekrškovnih postopkov na podlagi prijav in po uradni dolžnosti v zvezi z nadzorom na nacionalni in evropski ravni nad izvajanjem nacionalnih in evropskih predpisov, ki urejajo varstvo ali obdelavo osebnih podatkov, je mogoče zgolj ob zagotovitvi ustreznega števila usposobljenih državnih nadzornikov za varstvo osebnih podatkov, svetovalcev, asistentov svetovalcev ter raziskovalcev ter zagotovitvi optimalnih delovnih pogojev zanje.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I04657 - Število uvedenih inšpekcijskih postopkov na področju VOP		število	2011	682,00	2019	750,00	1.183,00
					2020	1.200,00	1.208,00
					2021	1.200,00	1.127,00
					2022	1.250,00	1.030,00
					2023	1.250,00	1.162,00
					2024	1.250,00	1.030,00
					2025	1.200,00	
					2026	1.200,00	
					2027	1.200,00	
					2028	1.200,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I04657 - Število uvedenih inšpekcijskih postopkov na področju VOP

Pričakovati je, da se bodo ciljne vrednosti z dodatnimi zaposlitvami višale, zato bo IP v prihodnjih letih po potrebi prilagodil ciljno vrednost kazalnika.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I04657	Na področju varstva osebnih podatkov opravlja IP naloge inšpekcijskega organa, ki zajema izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov, ki urejajo varstvo in obdelavo osebnih podatkov.

Skupine projektov

1215-11-S002 - NRP projekti IP

Opis skupine projektov

Skupina projektov 1215-11-S002 je namenjena zagotavljanju pogojev za učinkovito izvajanje z zakonom določenih nalog Informacijskega pooblaščenca na področju dostopa do informacij javnega značaja in varstva osebnih podatkov. Z zagotavljanjem ustreznih materialnih in infrastrukturnih pogojev skupina projektov prispeva k učinkovitemu, pravočasnemu in kakovostnemu izvrševanju zakonskih pristojnosti ter zagotavljanju varstva pravic posameznikov in transparentnosti delovanja javnega sektorja.

Neposredni učinki:

C4165 - Zagotavljanje optimalnih delovnih pogojev

Lastnik cilja: PU - 1215 (Informacijski pooblaščenec)

Prispeva k rezultatu: C4160 - Ažurni in učinkovito vodeni postopki na področju varstva OP

Učinkovito izvajanje nalog, ki so z zakonom dodeljene Informacijskemu pooblaščenču, je mogoče zgolj pod pogojem, da so zaposlenim zagotovljeni ustrezna oprema, finančna sredstva za materialne stroške, prostori ter službena vozila za izvajanje pritožbenih, inšpekcijskih ter prekrškovnih postopkov in drugih nalog.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I05866 - Stopnja optimalnosti delovnih pogojev		%	2011	100,00	2019	100,00	100,00
					2020	100,00	90,00
					2021	100,00	90,00
					2022	100,00	90,00
					2023	100,00	90,00
					2024	100,00	90,00
					2025	100,00	90,00
					2026	100,00	
					2027	100,00	
					2028	100,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I05866 - Stopnja optimalnosti delovnih pogojev

Učinkovito izvajanje nalog, ki so z zakonom dodeljene Informacijskemu pooblaščenču, je mogoče zgolj pod pogojem, da so zaposlenim zagotovljeni ustrezna oprema, finančna sredstva za materialne stroške, prostori ter službena vozila za izvajanje pritožbenih, inšpekcijskih ter prekrškovnih postopkov in drugih nalog. Zaposleni kombinirajo delo od doma in v prostorih IP. Z višanjem števila zaposlenih se kljub temu kažejo potrebe po dodatnih prostorih.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I05866	Stopnja optimalnosti delovnih pogojev